

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 11 ΜΑΪΟΥ 2024

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2.4.§19-20

ΚΕΙΜΕΝΟ

[19] Καὶ οὐκ ἐφεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀρόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαιπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκόλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐρένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο. [20] Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὖφρονος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· «Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχήκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἐορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συρχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κεκινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στα Νέα Ελληνικά το απόσπασμα: «Κλεόκριτος δὲ ... σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας».

Μονάδες 30

2. Ο Κλεόκριτος μετὰ τὴν νίκη των δημοκρατικῶν ἐκφωνεῖ ἕναν σύντομο λόγο. Σε ποίους ἀπευθύνεται (μονάδες 2), ποίος εἶναι ὁ στόχος του (μονάδες 4) καὶ πῶς τον ἐπιτυγχάνει (μονάδες 4);

Μονάδες 10

3. Ο Κλεόκριτος στον λόγο του ἀνακαλεῖ τους δεσμοὺς μεταξύ των Ἀθηναίων πολιτῶν που συνιστοῦν μὴ πραγματικὴ «κοινωνία πολιτῶν». Να καταγράψετε τους δεσμοὺς αὐτοῦς.

Μονάδες 10

4. «Θυμηθεῖτε, πολῖτες —κι ὅσοι δὲν το ξέρετε, μάθετέ το— ὅτι στο δεξιὸ ἐκείνων που πλησιάζουν βρίσκονται αὐτοὶ που ἐδῶ καὶ τέσσερις μέρες νικήσατε καὶ πήρατε στο κυνήγι. Στο ἄκρο ἀριστερὸ τους πάλι εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Τριάντα —αὐτοὶ που δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας ἐξόρισαν ἀπὸ τὴν πόλιν, μας ἐδιώχναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας κ' ἐκάναν προγραφές των ἀραπημένων μας. Να ὁμως που τώρα τους ἐλάχε κάτι που αὐτοὶ ποτὲ

δεν περίμεναν, ενώ εμείς πάντα το ευχόμασταν— τους αντικρίζουμε με τα όπλα στα χέρια! Κάποτε μας έπιαναν την ώρα που τρώγαμε, την ώρα που κοιμόμασταν, την ώρα που ήμασταν στην Αγορά· άλλοι εξοριστήκαμε όχι μόνο αναίτια, αλλά δίχως να βρισκόμαστε καν στην πόλη».

Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§13-14

Αξιοποιώντας αναφορές και από τα δύο κείμενα που σας έχουν δοθεί (πρωτότυπο και μεταφρασμένο), να αξιολογήσετε τη στάση των δημοκρατικών και των ολιγαρχικών απέναντι στους πολιτικούς τους αντιπάλους και στην έννοια της πατρίδας.

Μονάδες 10

5. Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *πρώτος, νεκρούς, αλλήλοις, πολλοί, κοινής*.

Μονάδες 10

6. α. «*Ἄνδρες πολῖται τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε;*»: Να γράψετε το παραπάνω χωρίο μεταφέροντας όλους τους κλιτούς τύπους στον ενικό αριθμό. (μονάδες 5)

β. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στο ίδιο πρόσωπο του ενεστώτα (στην έγκλιση και τη φωνή που βρίσκονται): *ἐνίκων, ἔλαβον, ἐποίησαμεν, μετεσχήκαμεν, γεγενήμεθα*. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

7. α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου (μονάδες 5):

τῶν μὲν τριάκοντα: είναι στ.....

τὰ ὅπλα: είναι στ

εὖφωνος: είναι τ

ἀποκτεῖναι: είναι στ

ὁμῖν: είναι στ

β. «*Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὅπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀρόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ* »: Στην παραπάνω περίοδο να εντοπίσετε πέντε επιρρηματικούς προσδιορισμούς και να αναφέρετε τι δηλώνουν. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

8. Να συνδυάσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
---	---

1. Η στρατιωτική δράση του Ξενοφώντα σχετίζεται με	α. τις ηγετικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε για την επιστροφή των μισθοφόρων από τη Μικρά Ασία στην Ελλάδα. β. την προσπάθειά του να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
2. Ο Ξενοφώντας πέθανε	α. στον Σκιλλούντα, κοντά στην Ολυμπία, όπου ζούσε μετά την εξορία του από την Αθήνα. β. στην Αθήνα μετά το 355 π.Χ., όπου επέστρεψε μετά την προσέγγιση Αθηναίων και Σπαρτιατών.
3. Ο Ξενοφώντας εξιστορεί τον Πελοποννησιακό πόλεμο	α. από την έναρξη του πολέμου έως το 411 π.Χ. β. από το 411 π.Χ. έως το τέλος του.
4. Στα Έλληνικά η γραφή του Ξενοφώντα χαρακτηρίζεται από	α. μακροπερίοδο λόγο και πολλούς προσδιορισμούς της αιτίας. β. απόλυτη ακρίβεια της περιγραφής των χώρων που εξελίχθηκαν τα γεγονότα.
5. Ο Ξενοφώντας παρουσιάζει	α. με θαυμασμό τις ενέργειες των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα. β. με εντιμότητα τις αγριότητες του καθεστώτος των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ